

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

Štev. 10.

V Ptuj v nedeljo dne 17. maja 1903.

IV. letnik.

Naprednjaki!

Kakor smo na drugem mestu poročali, je zadela mesto Slovenski Gradec velika nesreča, ker je pogorelo več kakor 75 poslopij. Prosili smo za podporo teh revežev. Naše uredništvo sprejme tudi najmanjši dar in bode skrbelo, da ga dobè najubožnejši od teh siromakov v roke. Kdor je usmiljen, bode tudi usmiljenje dosegel!

Konzumno društvo v Vitanju.

Dne 5. t. m. se je pred celjskim okrožnim sodiščem odigrala žaloigra, kakor smo jih v naših krajih že več doživeli in kakih še žalibog imamo več pričakovati.

Po nasvetu duhovščine, posebno tedajnega gospoda župnika, državnega in deželnega poslanca Žičkarja se je ustanovilo v Vitanju leta 1899 konzumno društvo pod naslovom „Kmetijska zadruga“. To društvo je poslovalo do 12. oktobra leta 1902. Ta dan je prodala zadruga vse svoje blago in vso svojo upravo komiju Moletu. Mole pa je prebrisana glavica, seveda za sebe, zato je hotel pri tej kupčiji zadrugo goljufati. Nato se je prodalo vse, kar je imelo še količkaj vrednosti vitanjskemu trgovcu Vodušeku za 1800 K.

Ob tej priliki je prišlo sodnji na znanje, da se je zgodil pri zadrugi popoln polom.

Končno stanje zadruga je sledeče: Imetek zneso: 1. Skupilo za prodano blago 1800 K. 2. Tirjatve iz-

terljive in neizterljive 1805 K. Še ne vplačani deleži združnikov 1129 K, toraj ves imetek skupaj 4734 K. Temu imetku stoji nasproti: 1. Dolg, katerega ima društvo v Vitanju, ki zneso 19370 K 29 vinarjev. Dolg na blagu 2673 kron 55 vinarjev. Skupaj toraj zneso dolg 22 tisoč 43 kron 84 vinarjev. **Izguba toraj zneso 17.309 K 87 vinarjev.**

Ko je prišlo sodnji to na uho, je tožil državni pravdnik (štatsanwalt) 7 kmetov, trgovskega pomočnika Moleja in Karola Seliškarja, revizorja „Gospodarske zveze“ v Ljubljani, kateri je bil od zveze poslan, da bi knjige in račune tega društva pregledal. Ker imamo na Spodnjem Štajarskem še več takih konzumnih društev, katere stojijo ravno tako na klerikalni podlagi, kakor umrlo društvo v Vitanju, hočemo si to sodnijsko obravnavo malo bolj natanko ogledati.

Pokazati hočemo kmetom na podlagi te obravnave, kaj je njemu pričakovati od klerikalnih konzumov.

Pri obravnavi je bilo kaznovano vseh sedem obtoženih kmetov, tisti pa, kisote kmete zapeljali, tisti, ki so ta konzum vstanovili, tisti so se pravočasno od konzuma odstranili, češ, kmet, zdaj pa le sam pojej to kašo, katero smo ti mi zasolili!

Sedemnajst tisoč 309 kron, to je lep denar in plačati ga bodejo morale žuljeve kmečke roke! Ta nesreča zadene vitanjske kmete tem ostreje, ker je večina od njih že zadolžena in ker so vsi ti reveži pričakovali, da bodejo postali po tem konzumu kar čez noč bogati.

Prijazen trg Vitanje ima mnogo poštenih trgovcev, kateri so živeli že iz davnega v popolni slogi s kmetom, čeprav je bil ta Nemeč, drugi Slovenec. To mirno